

D'esquerra a dreta, Jaume Mateu (Obra Cultural Balear), Jordi Cuixart (Òmnium), Joan F. Mira i Eliseu Climent.

⊕ "HA COMENÇAT UN TEMPS NOU PERÒ HI HA MOLTA FEINA PER FER"

Si bé la de dissabte fou, sobretot, una jornada festiva, també hi hagué espai per a la reivindicació i la memòria dels qui ja no estan però han contribuït a la lluita pel reviscolament de la nació catalana. D'entre aquests destacà l'homenatge a Muriel Casals, ex-presidenta d'Òmnium Cultural, de qui Eliseu Climent, fundador d'Acció Cultural, va lloar els principis. "Volem constatar que catalans, valencians i balears no som iguals: som els mateixos", va dir Climent, qui va clamar per dirigir "els nostres passos per poder arribar a ser un poble sencer, digne i lliure".

En aquest sentit, les periodistes Rita Marzoa i Xelo Miralles van posar veu a la rein-

dicació per crear un espai de comunicació comú entre tots els territoris dels Països Catalans. "Som la mata de jonc que s'abraça, el país per construir", va dir la comunicadora catalana després de demanar la reciprocitat de TV3, IB3 i de la futura radiotelevisió valenciana.

No fou l'única reivindicació de la nit, però. Perquè si bé en l'ambient es respirava l'alegria d'haver-se desempallegat del Partit Popular, també s'ensumava l'anhel d'un canvi polític més ambiciós, que vaja més enllà de l'estètica. "Ara no ens bufa el vent en contra", va reconèixer Joan Francesc Mira, president d'Acció Cultural, per a continuació conminar els polítics que "no es distrauen i posen fil a l'agulla". "Hi ha molt de treball per davant. Cal fer i construir el País Valencià. Vos convoquem a fer-ho. El nostre país ens reclama. Ha començat un temps nou i hi ha molta feina per fer".

→ amb l'ai al cor. Després de setze anys d'espera, no sembla gaire just. Però el boicot meteorològic s'esvaeix a la mateixa velocitat amb que ho fa un núvol grisot.

Aleshores comencen quasi set hores de germanor i festa musicada per una cinquantena d'artistes que van desfilar per l'escenari i que —tot s'ha de dir— actuen gratuïtament. "Celebrem que no ens han furtat el present", crida Joan Amèric, un dels primers a agafar el micro. Cada artista té l'encàrrec de tocar una o dues cançons i l'elecció no és gens casual. Són cançons sempre cançons polítiques, que parlen de les arrels i de la resistència. Allà va el "Respiraré", de Sèrman Mànsér, o el "Perquè sóc poble" de Joan Amèric

o "Utòpics", que Pau Alabajos va escriure al cap de poc de la Primavera Valenciana. Entremig apareix el menorquí Cris Juanico, ex-membre de Ja t'ho diré, i explica que tot just fa setze anys havia d'actuar en aquesta mateixa plaça de bous però que un avís de bomba va obligar a cancel·lar la seua actuació. I és per això que entona "Així i tot", "una canço que, de ben segur, aquella nit hauríem tocat".

Després les parrandes de Carraixet i Carles Belda i Amadeu Vidal comencen a escalfar l'ambient, que esclata del tot quan per un lateral de l'escenari comencen a multiplicar-se els micros. Perquè aquesta és una nit de retrobament i tornades: la dels valencians a la plaça

de bous, però també la del públic amb alguns dels grups que més fortament han marcat l'escena musical. És en aquest punt que comencen a sonar els primers acords de "Miquel Grau", que seguiran "Tio Canya" i el "Cant dels Maulets". Dos anys i mig després de la seua retirada, Al Tall ha tornat. "Pels maulets d'ahir, d'avui i de sempre", crida Vicent Torrent.

Desallotjats els pares del *folk* arriba el torn d'Ovidi al cub, a qui se'ls uneix, unes lletres més tard, Mireia Vives; i després Xavi Sarrià, d'Obrint Pas; i Miquel Gironés, i Miquel Gil i finalment Feliu Ventura i d'entre aquest *totum revolutum* emergeix una "Malaguena de Barxeta" poderosíssima. "Que la prudència no ens faça traïdors", etziba el cantautor de Xàtiva a un públic on hi ha una concentració d'alts càrrecs com mai no s'havia donat abans.

Ventura és l'encarregat d'enllaçar amb l'estrela de la nit. Lluís Llach, el mateix que va actuar ací fa setze anys, musicant poemes de Martí Pol, el mateix que fa nou anys va dir que es retirava definitivament de la música, regala al públic tres peces del seu repertori: "Que no s'apague la llum", "Abril 74" i "Que tinguem sort". "Hem aconseguit la plaça i no hem de perdre-la mai més", anima Llach al públic. Arnau s'ho mira amb perplexitat, tot plegat. No hi ha per menys. Als seus dos anys i mig de vida difícilment haurà vist mai uns escarafalls de llums i decibels com els d'aquesta nit. Marta, la seua mare, explica que els seus pares també la duïen a ella als concerts del 25 d'Abril i que ha volgut fer el mateix amb el seu plançó. Ho conta i li rodola una llàgrima per la galta. No és l'única que ha volgut mantenir la tradició. Àlia Vercher va estar ací fa 16 anys. Aleshores en tenia 20 i eixia amb Miquel. Avui, ells i els seus dos fills, de quatre anys i 14 mesos, no s'ho han volgut perdre. "He sentit molta emoció per poder tornar a un lloc que ens havia estat vetat —explica—. M'ha fet prendre consciència que les coses estan canviant al País Valencià". La València tants anys ingrata al seu país, avui s'hi ha reconciliat.

I mentre sona Aspencat, la Gossa Sorda i tants altres, milers d'ànimes joves entonen les lletres. Qui sap si un dia ells també portaran a la plaça els seus fills. La plaça on, dissabte, com va dir l'escriptora Núria Cadenes, se celebrà que "la foscor s'ha acabat". ●